

Cena numeru 20 gr.

Redakcja i Administracja  
Kraków  
ul. Dunajewskiego 5  
Telefon Redakcji 308  
Telefon Administracji 310  
Adres dla telegramów:  
NAPRZÓD KRAKÓW

# NAPRZÓD

## ORGAN POLSKIEJ PARTII SOCIALISTYCZNEJ

Miesięcznik zł. 4-50

Tygodnikowo w Krakowie 1 złoty

Zagranicą 8 złotych

Wykosh oddzielenie rena z wytkiem poniedziałkowym i dni poniedziałkowych

Konto PKO Kraków 400.070

## Zastrzelenie Lindego

Mordercy strzał, którym sierżant Trzmielewski czy Cmielewski zabił Huberta Lindego, przerażliwym błyskiem oświecił groźno polezione wewnętrzne państwa polskiego. W strale tym zagrzmiła powszechna w najszerzych warstwach naszego społeczeństwa nieufność do sądownictwa, niewiara w autorytet państwa. Anormalny objaw, jakim jest tak zwany samosąd, to straszny symptomat niebezpiecznej choroby organizmu państwowego.

Samosąd — to zaprzeczenie państwa, to rozprzeżenie i anarchia. Nie wystarczy jednak popoćić to zjawisko rozkładowe, — sumienie woła, krzyczy wielkim głosem, żeby wniknąć w przyczyny rozstroju, roztrząsać je i przeciw nim wyżyć całą energię.

W opinii publicznej zachwiane jest zaufanie do sądownictwa, wiara w sprawiedliwość podkopana. I jak ma być inaczej na widok tego, co się w Polsce dzieje. Bez skrupułów sięgają po najwyższe urzędy w państwie ludzie nie posiadający najmniejszych kwalifikacji; napsują, ile tylko zdołają, a potem znikają z widowni, nie ponosząc żadnej odpowiedzialności za szkody wyrządzone państwu przez głupotę czy nieudolność, przez lekkomyślność czy prywatę. Korupcja rozgałęzia się w całym aparacie państwowym. A gdy jakiś fakt zbrodniczej gospodarki wydłże na jaw, jak zachowują się wobec niego władze i sądy? Urzędnik PKO Kliński, który publicznie odsłonił tajemnice gospodarki Lindego, został za to rzetelną zasługę ukarany wydaleniem z PKO; pozbawiono go posady za zdemaskowanie zbrodniczo! Natomiast Hubert Linde nie został nawet osadzony w areszcie śledczym; z wzruszającą delikatnością władze sądowne traktowały tego oskarżonego dygnitarza, pozostawiały go we własnym mieszkaniu i za ten „areszt domowy” miał jeszcze jego adwokat na rozprawie zachwalać domagać się dla Lindego od skarbu odszkodowania!

To przecie przekracza już przeciętną miarę tego, co wypróbowana cierpliwość polska znieść zdoła. Potępiamy samosąd z całą stanowczością, bo nikt nie ma prawa samozachować się na sądzie i kate, ale moralnymi sprawcami samosądu są ci, którzy stronniczo wykonywaniem władzy podkopują praworządność, chronią złodziei a karzą ludzi uczciwych za ich uczciwość i tem postępowaniem swoim wytwarzają w społeczeństwie atmosferę niewiary w prawo, nieufności do władz, zwątpienia w sprawiedliwość sądów.

Strzał, który zabił Huberta Lindego, powinien wstrząsnąć sumieniem publicznem. Odsłania się w całej gąszi przerażająca rzeczywistość, wśród której żyjemy, straszna perspektywa, jaka się czeka. Ruina praworządności — to ruina państwa. Ocalenie — jedynie w bezwzględnym wymiarze sprawiedliwości, w najskrupulatniejszym stosowaniu prawa w każdej dziedzinie, niemożliwym tempem nadużyć, ścisłym wykonywaniu konstytucji i ustaw, słowem w przywróceniu praworządności w całej polni. Najmniejsze wyjątki i wyłomy podkopują zaufanie do władz, do sądów, do państwa. Tylko bezwarunkowa praworządność

złoda w społeczeństwie ugruntowała zaufanie do władz i sądów i przywrócić państwu autorytet.

Ale naprawy nie sprowadza samosąd, ani jakiegokolwiek aktu teroru, przeciwnie, potęgują one zamęt i wiodą do anarchii. Nie przez zbrodnie władze droga do uzdrowienia. Dlatego polska partia socjalistyczna potępia wszelki terror przestrzegając przed gloryfikacją rozpaczyliwych czynów wzburzonych jednostek, — zwalczą wszędzie zamęcie pałęd prawnych i przez uświadomienie obywatelskie mas, przez wychowanie społeczeństwa do poszanowania prawa i poczucia państwowego dąży do ugruntowania praworządności.

### GŁOSY PRASY

„Robotnik” podaje następujące szczegóły o prześlasku Wacława Trzmielewskiego:

„Jest to już człowiek starszy, szpakowaty. W r. 1915 powołany został do armii rosyjskiej. Wojnę przeżył na froncie tureckim. Po rewolucji w Rosji był w oddziałach gen. Dowbor-Muśnickiego. Jakiś czas był w Gruszi. Potem przeszedł się przez Kijów do Polski. Podczas okupacji niemieckiej nie mógł znaleźć pracy w Warszawie i wyjechał do Soczaczewa. Tam brał udział w wyobrażeniu Niemców. W 1918 r. wstąpił do wojska polskiego (1 pułk inżynierii). Brał udział w odsiedzy Lwowa, ma odznacze „Orlela”. Brał udział w 1920 r. w walkach z bolszewikami. Skończył rosyjską szkołę telegraficzną, polski kurs sanitarny w Przemyślu i kurs weterynaryjny w Warszawie. Jakiś czas był w strażnicy celnej”.

W krótkim ujęciu, ale w podobnych zarysach przedstawia wojskowe „curriculum vitae” Wacława Trzmielewskiego warszawski „Kurier Polski”: „Jeszcze w czasach rosyjskich — Trzmielewski służył jako sanitariusz w 6. korpuse kadetów, w czasie wojny został wzięty do Rosji; powrócił stanął w r. 1918, wstąpił do wojska jako ochotnik i brał udział w walkach pod Lwowem, potem przez pewien czas był w strażnicy granicznej”.

Endecka „Gazeta Warszawska Poranna” żadnych szczegółów o sprawy zamachu nie podaje, natomiast, „domyśla się”, że jego zamach dojrzał w atmosferze Pilsudczyzny.

Pisze tedy:

„Okazuje się z pewnością, iż czytelnik nie pisma, które na jednej kolumnie gloryfikują marszałka Pilsudskiego, zaś na drugiej — na drugiej mieszają całe społeczeństwo polskie (sic), w szczególności zaś od szeregu miesięcy dowodziły, iż H. Linde okradł Polskę”.

Sierżant Cmielewski napewno wierzył, iż „działek” był jest i będzie „zabawca Polski”. Tak z pozoru pełną insynuacją służyła endecki dziennik w artykułku zatytułowanym: „Krwawy sygnał”. Endecka gazeta przyletem obraża się na „ciemne sły”, które wytykają katów.

Dotąd w Polsce trzy główne samosądy wypłynęły na widownię: trzy jednostki powożyły się odegrać rolę sędziów, decydujących o cudzym życiu.

Na początku był Niewiadomski, który zamordował pierwszego prezydenta Rzeczypospolitej — człowieka chlubiłego w nauce iemicy i nieskazitelny charakter. I morderca, który pierwszy dał krwawy sygnał, został przez endeckie posłany na bołera i mecenikami narodowemu.

Drugim krwawym sygnał dał Muraszko. Jego samolew, samosąd przeszedł uczyniony endeckie radosne rozstrzelanie, gdyż był zbrojny przeciwko dwom komunistom, a więc przewleł try krwi miał także posmak „narodowy”.

Teraz od kanibalizmu przetrzuca się endecka do tonu obroczenia moralności i praworządności. A zarazem buduje most, który nie prowadzi do u-

czynienia z Lindego podwójnej ofiary, bo i nieporozumienia, które jedynie zawiodło go było przed kratki sądowe. Sprawa zamachu mimowolnie dopomógł endeckiej do rozpoczęcia tej gry, gdyż przy braku wyroku sądowego decyduje sentyment i — sugestja prasy.

„Głos Narodu” zaraz na wieść o zamachu zaproduktował własną wiadomość telefoniczną tej treści:

„Okazuje się, że zabójca Lindego nazywa się Smielecki. Był żandarmem, członkiem P. O. W. i brał udział w eskapadach powiatowych.

A więc już nie domysł, ale... ważna „poszlaka”: neołwik, a więc Pilsudczyk.

W połączeniu z poprzednim — widzimy obóz chiński, zajęty rehabilitacją b. prezesa PKO i podziemcem odpowiedzialności za ów samosąd na niewinnego endeckę — maszynę.

Endecki „Kurier Poznański” (Nr. 176) jeszcze nie skomunikował się nalezycie z kompaniami prawnymi, więc przytacza tylko, że „Gazeta Warszawska Poranna” wydała dodatek nadzwyczajny, w którym podaje, „zasługi humanitarne i ratowe W. Lindego”. Za tym dodatkowi powtarza, że „odpowiedzialność za zbrodnię” spada na te części prasy, która stawiała Lindemu zarzuty zniesławiające go” i t. d.

Zupełnie tak, jak gdyby b. prezes PKO do ostatniej chwili pełnił urządowanie i nie miał wyłożonego procesu.

Nad trumną jego mogły osobisty jego udział w procesie już został przekreślony, ale gdy endecka chce mu składać słowami swej prasy jakby wieści o barwach narodowych i wprowadzać do Panteonu narodowego — nie można tego nie odpiąć!

### OPOWIADANIE NAOCZNEGO ŚWIADKA

Jak opowiada świadek zabójstwa, aplikant sądowy p. Winiarski, który o wypadku zawiadomił prokuratora — zabójca po strzale zachowywał się zupełnie spokojnie i stojąc przy zatrzymanym go policjancie, robił wrażenie rozmawiającego z nim przyjaciela.

Odnajdując ich tłum wypytujący o powody zabójstwa, na co Trzmielewski nie nie odpowiadał, oddawczy rewolwer spokojnie posterunkowemu.

### CO MÓWI TRZMIELEWSKI?

Przeprowadzony do komisariatu Trzmielewski, odmówił w policyjnej zeznaniu, wobec czego przesłano go do wojskowego więzienia śledczego, przy ul. Dzikiej, gdzie dochodzenie obiał rotnistrz żandarmierii Handt i pułkownik Kaczmarek.

Stawiony przed rotn. Handtem Trzmielewski zameldował służbowo:

„Panie rotnistrzu meljduje, że zabiłem Huberta Lindego” i dodał:

„Wszystko tak, co się u nas dzieje, bierzę początek od Lindego. Tak jak Linde. Mowy adwokatów głąskają i chwytają go, a także i sama prokuratura, szła w paragon z tamtemi. To też nabralam obawy, że Linde będzie oczyszczony”.

W tem miejscu Trzmielewski zażądał popierosa i po otrzymaniu go dągnął dalej:

„Jestem człowiekiem uczciwym i polityką się nie zajmowałem, a wiem, że czyn mój będą brały na swój rachunek i krytykowały różno prasy. — Otóż zastrzegam, że do żadnej nie należy: zabiłem z własnego powodu”.

Następnie ustalone podane wyżej dady z jego życia i służby wojskowej, poczem o samem zabójstwie miał mówić w ten sposób:

„Na rozprawach Lindego bywałem stale, gdyż mnie interesowały (motywów nie podaje). Bywałem zwykłe po południu w czasie wolnym od zajęć służbowych. Dzisiaj (t. j. w sobotę) zdążyłem przybyć na salę rozpraw na godzinę przed końcem rozprawy i po przedmówieniach obrońców ogarnęło mnie oburzenie i obawa, że Linde może być uniewinniony. Lindego nie znałem i nie miałem zamiaru go zabić, ale po wyjściu z sądu, gdy się udzieliłem do mego kolegi na Piekarską i przywodziłemu urzędnikowi Lindego, zawrądzę me mnie złew, tak, iż dobyłem z kieszeni rewolweru i strzeliłem bez namysłu”.

DR. ADOLF GROSS

# Kryzys zaufania

Krytyczny stan życia gospodarczego jest tak dotkliwy, że przy wyszukiwaniu środków zaradkowych przeskakujemy z jednego ekstremu do drugiego. W lutym i marcu br. zdawało nam się wszystkim, że uzyskanie stałego miejsca w Radzie Ligi Narodów zabezpieczy nam byt wielkomocarstwowy, a temsamem rozwój gospodarczy i mieliśmy codziennie bilety na ten temat. Obiekt wenyfule się znowu w publicystyce projekt zejścia z wielkomocarstwowej stanowiska i niejako zwrócić się pod względem politycznym do Austrii i Węgry poddanie się kontroli i protekcji Ligi Narodów na wzór tychże krajów. To za wytyczne wielkiej polityki, która dotykała równocześnie nerwu życia gospodarczego.

Z drugiej strony Bank polski prowadzi politykę technicznie zakrojoną na normę tak zwanej teorii Wościewic, która głosi, że powodem spadku waluty jest drukowanie większej ilości pieniędzy papierowych i że przez nagromienie frunby kredytowej i sfidełnienie emisji można skutecznie bronić się przed spadkiem waluty. Stojąc na tej teorii, bank polski też zarządził pierwszą zalamaną się waluty, wprowadzając politykę ściągania kredytów. Tej polityki bank polski z pewnymi drobnymi zmianami ciągle się trzyma i dziś nasz portfel weksłowy wynosi około 300 milionów złotych, a nie zwiększa się tego portfela w miarę jak złoty traci na wartości, tak, że efektywnie w dolarach obliczając — portfel weksłowy zmniejszył się znaczenie w ciągu kryzysu. Dzięki tej polityce zamyka się fabryki, powiększa się ilość bezrobotnych, zdrowie przedsiębiorstwa z powodu braku gotówki bankrutują, a my się temu zupełnie spokojnie przypatrujemy, bo teoria iludziła głosi, że zredukowanie ilości środków obiegowych, jest dobrem lekarstwem na spadek waluty. A jednak mimo wszystkich waluta ciągle spada.

Oczywiście życie jest smutniejsze, niż te wszystkie teorie. Mechaniczny system traktowania spraw gospodarczych był stosowany już przez Grabskiego, który na moment decydujący, tj. na podtrzymanie zaufania naszej ludności i zagranicy niewiele kładł nacisku. Grabski uczynił wielki gest na wiosnę 1924, zapowiadając, że rząd nie będzie więcej korzystać z maszyny drukarskiej, a bank polski będzie wydawał banknoty tylko na cele gospodarcze, mając pokrocie bardzo wielkie w walucie (30%). To było od początku nieprawda. Ostrzegaliśmy jeszcze w czerwcu 1925 r., że ta polityka doprowadzi do ruiny, żądaliśmy więcej szczerości i światła i wprowadzenia w pierwszą linię oszczędności w sprawach wojskowych przez skrócenie lat służby wojskowej, a temsamem zmniejszenie kontyngentu, a gdy wojna celna z Niemcami wybuchła i złoty się zalał, ostrzegaliśmy przed skutkami wojny celnej i przed zerwaniem polityką z opłatami, ale rząd wtedy wydawał komunikaty, że wszystko jest w porządku, że wojna celna z Niemcami jest bez znaczenia, że my się uwołnimy od Niemców, że my znajdziemy inne drogi, wzmówiono w ludność, że powodem zalamania się złotego są jazdy zagranicę i znaczny import towarów, Grabski wprowadził wobec tego regulację importu i obostrzone paszporty. Mamy już od przeszło pół roku znaczną nadwyżkę eksportu, bank polski po raz pierwszy w roku powiększył swój zapas dewidz o jakie 100 milionów złotych, zmniejszyła się ilość zapasy złota i dewiz banku zmniejszyła się ciągle, ludność jeży pod ciężarem regulacji i ściśnięcia kredytu, a złoty ciągle spada.

Jesteśmy bezradni, popada się z jednej ostrożności na drugą. Jedni mówią o dyktaturze, drudzy mówią o poddaniu się protekcji i kontroli Ligi Narodów, na wzór Austrii i Węgier, ale to są plany delekcie, a tu trzeba natychmiast działać. Trzeba sobie przesiąść umysłowo, że kryzys, który przechodzimy jest kryzysem zaufania, trzeba więc przedsięwziąć wszelkie usiłowania, o ile się to poddaje, nieufności, a więc trzeba wreszcie skończyć z drukowaniem bilonów, trzeba skończyć z tem klamstwem, że bank polski ma pokrycie 30%-owe, bo musi się doliczyć także bilonowe papieryki, jeżeli się chce obliczyć jakie pokrycie ma bank polski.

Trzeba iść tą drogą, jaką szły inne państwa, mańowie bank emisjiż musi mieć pod swoim kłusem wszystkie papieryki, tj. także bilety zdawkowe, należy zmienić statut banku polskiego w ten sposób, żeby zmniejszyć wyjątki, proces pokrycia, a natomiast ustanowić maksymalną granicę emisji tak, jak jest we Francji. Należy też na zawsze postawić, że planendy papierowe może tylko wydawać bank polski. Wskutek tego znlikowy źródło nieufności, które tkwi w owej podłej maszynie drukarskiej, Bank polski małby komple-

nie swobodę decyzji przy interweniowaniu dla zwalczania spekulacji na zniżkę złotego i przy udzielaniu kredytów.

Ow fikcyjny 30% kłuc doprowadza do konsekwencji, że wtedy, kiedy można w wielkim skutkiem zruć na targ up. 1 milion złotych w dewizach, żeby spekulację złać, bank polski tego nie może uczynić, bo musiałby równocześnie o około 3 i pół miliona złotych ograniczyć kredyt, żeby utrzymać granicę pokrycia 30%-owego. Tak samo jest nonsensem odmawiać fabryce kredytu dlatego, że będzie przekraczała owa fikcyjna granica pokrycia.

Jeżeli będziemy o tem pamiętali, że podstawa uzdużenia stosunków gospodarczych jest wzajemne zaufania a naszej własnej ludności i że spadek waluty głównie od nas wychodzi, a nie od zagranicy, to zrozumieć doniosłość tego co myśmy podaliśmy.

Chodziłoby jeszcze o to, jak pokryć deficyt budżetowy. Otóż przypominać, że gdy Niemcy pod koniec 1923 doszły do takiego punktu krytycznego, że bilion marek równał się zaledwie jednej marce złotej tak, że już marka spadała w jedną rubla sowieckiego, że wtedy nagle zdołali w jednej chwili wstrzymać ruinę gospodarstwa przez ustanowienie Rentenmarki, bez wszelkiego pokrycia w złocie. Jedynym pokryciem Rentenmarki, było zaufanie ludności do tych postawionych i osób, które dały reformę, że nie nadużyje się Rentenmarki dla celów rządowych i że się nie będzie oszukiwało ludności przez fałszywe informacje. Wtedy zarazem postanowiono, że rządowi dale się pożyczkę 900 milionów Rentenmarki, tj. złotych marek dla pokrywania deficytu budżetowego i to nie skłódziło zupełnie. Tossamo można zrobić i u nas, ale jawne, uczciwe. Zupenie nie zaskodzą, jeżeli się postanowi, że bank polski ma rządowi jeszcze dopożyczyć np. do 300 milionów złotych dla pokrywania deficytu budżetowego. O wiele to jest racjonalniejsze, aniżeli wymyślanie biletów skarbowych, biletów zdawkowych itd. które podkopują zaufanie i wprowadzają kompletne zamieszanie.

Bank polski po takiej reformie będzie mógł

wprowadzić racjonalną politykę kredytową i będzie mógł rozszerzyć kredyty, oczyścić z początku w skromnej mierze, a potem w miarę utrzymania się zaufania w coraz większym stopniu dla celów gospodarczych, racjonalnych, nieobliczalnych na spekulację ale trzeba nam ludzi, którzy dawali pewność, że się będzie podawało prawdę i że się nie nadużyje zaufania.

Już kwota stu milionów dodatkowego kredytu mogłaby bardzo wiele dobrego zdziałać, a na tem nikt nie ma traci. Teorię iludziwa trzeba wreszcie na dalekie kłódkie zamknąć i powiedzieć szczerze, że nie decyduje zaufanie, a nie ilość, trzeba tylko postępować ostrożnie. W granicach nie budzących nieufności, ilość jest bez znaczenia, przeciwnie zaszczędziliśmy na kosztach bezrobocia i umiżliwiliśmy ludność planendy podatków. Ruch budowlany mógłby również znaleźć odpowiednie ożywienie. Można narazie w słownych granicach otworzyć kredyty krótkoterminowy dla miast i wielkich instytucji społecznych. Należałoby szukać sposobu stworzenia silnych centrów miejscowych dla celów zarządzania i zerwać ze systemem centralistycznym Grabskiego.

Oszczędność w administracji państwowej należy wprowadzić systematycznie. Trzeba znowu istniać regulację, utrudnienia paszportowe, zredukować system celny do właściwej miary, trzeba wejść z Niemcami układy nasiedzieli i usunąć przeszkody, które dotąd tamują nam drogę. Nie mamy powodu upierać się przy wywłaszczaniach, bo nie przyniosły nam one dotąd żadnego zysku, tak jak nam nie przyniosły korzyści eksportne opłatów.

Trzeba się zdecydować wreszcie na skrócenie służby wojskowej i zmniejszenie pokojowego kontyngentu, słowem — trzeba mieć odwagę do tych zarządzeń, o których każdy wie, że są koniecznymi, a rzecz charakterystyczna, że istnieć jest i na postawie hasła maksymalnie zejścia do linii politycznej Austrii i Węgier, aniżeli jawnie stawiać powyższe minimalne żądania.

Trzeba ludność orjentować rzetelnie, należy prowadzić politykę rzetelną, pokojową na wewnątrz i na zewnątrz, wtedy wróci zaufanie, które jest podstawą uzdużenia stosunków walutowych i gospodarczych. Zatem nam wtedy będzie uzyskać pokrycie zagranicą i będziemy mogli zapłacić kontrolować.

## Opłaty pocztowe na rzecz bezrobotnych

Z dniem 15 bm. podwyższone zostały opłaty za przesyłki listowe (z wyjątkiem druków i list ośmiennych i czasopism opłacanych ryczałtem) o 1 grosz za sztukę.

W razie niedostatecznego opłacenia tych przesyłek ściera się brakująca opłata w podwójnej wy-

sokości od odbiorcy.

Druki, próbki towarów, papiery handlowe i przesyłki mieszane muszą być opłacone przy nadawaniu w całość, gdyż w przeciwnym razie wyklucza się je od przewozu pocztą.

## Wic inwalidów wojennych

Inwalidzi protestują jednomyślnie przeciw próbom sanowania skarbu kosztem rent inwalidzkich

W ubiegłą niedzielę odbył się w Krakowie wielki wiec inwalidów wojennych, w sali Sokoła. Na wiec przybyło około 600 delegatów z Krakowa i całej zachodniej Małopolski. Zarzucałiśmy dewizę inwalidów z Chrzanowa, Trzebnia, Jaworzna, Zatoru, Makowa, Suchy, Niepołomic i wiele innych.

Zagał wiec kol. Nogajewski, przewodniczący objął tom. Wildziński, zastępca przewodniczącego obrano kol. Białasa z Chrzanowa, kol. Smalcza z Trzebnia.

Z tamienia PPS przybył na wiec tom. senator Jan English, który mniemaniem swoim i tom. posła Dra Bobrowskiego przyrzekł poprzeć wszystkie żądania inwalidów wojennych. Tom. poseł Bobrowski bawił w Warszawie i usprawiedliwił swoją nieobecność listownie. Imieniem szefostwa sanitarnego przybył pułkownik Dr. Murczyński, szef skarbowej reprezentantami byli p. Burylo z VI, wydziału i komisarz Nosek z IV. wydziału.

Referat poświęcił przeciw odebraniu rent wojennych członkowi Wydziału Wykonawczego Związku kol. Szpyler z Warszawy i kol. Dackow z Krakowa. W dyskusji zabierali głos kol. Cieżyński, Król, Smalcz, tom. Kosiński i kol. Białas.

Po referatach przyjęli zebrani omierzona rezolucję, w której protestują przeciw zamierzaniu Sejm-u i Rządu:

- 1) odebrania rent inwalidom pierwszych 3 kategorii, zaopatrzenia,
- 2) odebrania zaopatrzenia tym wędrom i sieroc-

tom, którzy mają jakikolwiek dochody najmniejszych wreszcie.

3) odróżnicowania inwalidów wojennych, przez obniżenie rent inwalidom wojennym z byłych armii zaboborszych.

Dalej stwierdzają, że tylko całkowite i bezwzględne wykonanie ustawy z 18 marca 1921 r. o zaopatrzeniu ofiar wojny i rozporządzenia prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 27 grudnia 1924 r. o rewizji koncesji i nadanie ich ofiarom wojny, odłączy skarbu państwa w wydatkach na zaopatrzenie.

Wreszcie zebrani protestują przeciw najnowszemu zamiarzeniu redukcji 8-mi ilet w Wydziale VI Izby Skarbowej w Krakowie, że względu na to, że kilkadziesiąt tysięcy spraw czających na zaopatrzenie, czekać będzie na załatwienie znowu o kilka lat dłużej.

W końcu zebrani domagają się zniany dotychczasowego systemu państwowego przy nadawaniu koncesji przez tut. Izby Skarbowej, która działa wbrew interesom Państwa i wbrew ustawom.

Po uchwaleniu rezolucji zebrani wyłonili z siebie delegację, która udała się do województwa, aby ją przedstawić p. wojewodzie Kowalkowskiemu.

# SZAMOWNY FARN



## Wyrok w procesie Lindego i spółników

Warszawa, 19 kwietnia (PAT). Wśród wielkiego napięcia nastąpiło dziś o godz. 11 otwarcie posiedzenia sądu, mającego ogłosić wyrok w sprawie zmarłego Huberta Lindego, oraz Baua i Hryniewicz. Prokurator Rudnicki, składając przewodniczącemu urzędowy akt o zażądaniu kary, przedłożył wniosek o umorzenie sprawy karnej przeciwko Lindego, o ile cofnięcie będzie powództwo złożył radca prokuratorów generalnych Werner, jako rzecznik powództwa cywilnego ze strony skarbu, podtrzyma powództwo, wobec czego sąd udał się o godzinie 11:30 na naradę w sprawie odpowiednich zmian pisma, z których których usunęto też wszystkie pytania dotyczące orzeczenia kary dla Lindego, który utrzymywał pisał o orzeczeniu całej jego winy. O godz. 12:10 sąd ogłosił wyrok

moją którego Bau skazany został na 2 i pół lat więzienia z pozbawieniem praw. Hryniewicz na 1 rok więzienia. Akcje cywilną sąd zatwierdził w granicach określonych przez rzecznicę powództwa cywilnego. W stosunku do Lindego sąd zatwierdził powództwo cywilne w wysokości 1,400,000 złotych, orzekając temsamem, o winie Lindego. Co do uwolnienia Baua z więzienia, sąd odrzucił wniosek obrońcy.

**Przypisek redakcji:** Zasadzenie cywilne Lindego świadczy, że i wyrok karny byłby zasadzający. Do tego wyroku ze względu na śmiertelność oskarżonego nie doszło; natomiast pretensje skarbu państwa ciąży na jego spadkobiercach.

## Paul-Boncour o swym pobycie w Polsce

Dnia 17 bm. powrócił do Paryża Paul-Boncour, powitany na dworcu w imieniu ambasadora polskiego Czapłowski, przez sekretarza ambasady Arciszewskiego, hr. Clouzel, szefa wydziału francuskiego w Lidze narodów, tuż. Hieronimi w imieniu PPS, oraz prezydentem PATA Boncour ogłasza, że zachwycony jest pobylem w Polsce, z którego odniósł nader dodatnie wrażenie o całym ustroju państwa, świadczącym o szczerem dążeniu zorganizowania życia politycznego i gospodarczego na zasadach odpowiadających prawdziwie pokojowemu demokratyzmowi.

Paul-Boncour w wywiadzie z współpracownikiem „Journala” oświadczył, iż Polska jest krąłem godnym podziwu, dokonała bowiem wysiłku bardziej interesujący odbudowę. Kraj ten stanowił rynek zbiorczy dla Europy zachodniej. Losy wojny Europy nie będą się rozgrywały odłód nad Renem, lecz w Polsce. Zdaniem Boncoura sprawa Litwy może być rozwiązana, a stosunki z Gdańskiem są obecnie lepsze. Rosja przedstawia sobą niewiadomą i stanowi niebezpieczeństwo. Wskona Boncour zaznaczył, iż Francja pozostaje wlegrą w Europie. Poza sprawą uczucia wchodzi tu w grę interesy pokoju europejskiego.

## Władomości polityczne

### ANGLIA I FRANCJA PRZECIW TRAKTATOWI NIEMIECKO-ROSYJSKIEMU

„Times” dowiaduje się, że Chamberlain zawiadomił rząd Reszcy, że Anglia nie odnosi się przychylnie do nowego traktatu niemiecko-rosyjskiego. Stanowisko Paryża nie różni się od stanowiska Londynu. Briand jednak, zaktui wypowie się, pragnie poznać tekst tego traktatu. Minister Benezes, pisze dalej dziennik, w zupelni zgodzie z państwami małej Ententy i Polska zwróci uwagę Anglii, Francji i Włoch na konieczność odwołania wpływu traktatu niemiecko-rosyjskiego na sprawę wstąpienia Niemiec do Ligi narodów. W tym celu przedstawi on państwom, które podpisały układ w Lo-

carro, listę spraw, takimi wkrótce należy się zająć.

### 12 I PÓŁ MILIONA OSÓB ZAŻAŁO W NIEMCZECH PLEBISCYTU NA SPRAWIE WYWŁASZCZENIA BILYCH PANUJĄCYCH

Komisja wyborcza państwa niemieckiego dokonała obliczenia liczby osób, wpisanych na listy żądających plebiscytu na sprawie wywłaszczenia byłych panujących bez odškodowania. Przewodniczącą, talny rada rzędu Meisinger, przekazał, iż swego celu nie osiągnęła, ponieważ żądanie podało 12,513,000. Według obliczeń ostatecznych, listy podpisało 12,523,939 osób. Niemiec-narodowa partia ludowa zgłosiła sebery pro testów przeciw ludowemu żądaniu plebiscytu (Volksbehehr). Po krótkiej debacie postanowiono przekazać protesty ministrowi spraw wewnętrznych.

Projekt ustawy o wywłaszczeniu, który ma być poddany plebiscytowi, został zgłoszony przez partię socjalistyczną i komunistyczną. Obie te partie, doliczwszy jeszcze socjalistów niezależnych, zdobyły przy wyborach do parlamentu 7 grudnia 1924 r. razem 10,688,956 głosów, czyli że za podaniem plebiscytu wypowiedziało się 117,2% wyborców lewicy.

Liczba uprawnionych do głosowania w czasie drugiego głosowania przy wyborach na prezydenta Rzeczy (26 kwietnia 1925) wyniosła 39,421,617 osób. Na listy osób żądających plebiscytu wpisało się zatem 31,8% ogółu listy wyborców. Partia socjalistyczna i komunistyczna będzie więc więcej niż w czasie samego plebiscytu zdobyła jeszcze brakuje 18,8% względnie 7,186,870 głosów, co jest całkiem prawdopodobne.

### AMERYKA PRZECIW ODROCZENIU KONFERENCJI ROZBROJENIOWEJ

Sprawodawca dyplomatyczny „Daily Telegraph” domni, że nastąpi obecnie w związku z kwestią rozbrojenia ważniejszy krok dyplomatyczny ze strony Ameryki. Kilka rządów, będących z nową odmową Rosji za odroczeniem konferencji rozbrojenia, zaproponowały w ostatnim tygodniu, aby przygotowana komisja rozbrojenia zbierała się w terminie przewidzianym, to jest w dniu 18 maja i po wymianie zdań postanowiła przekazać wypracowane szczegółowego programu stałej komisji rozbrojenia Ligi narodów, do której rząd amerykański i niemiecki wysłałby swoich reprezentantów. Coolidge i Kellogg mają jednak inne plany i dlatego rządy angielski, francuski, jak również rządy zostały zawiadomione, iż Stany Zjednoczone nie mogą zgodzić się na plan powyższy, ponieważ wywołaloby on w Waszyngtonie niezadowolenie.

### NAOGNKA NA RADICZA

Według doniesień „N. W. Tagblattu” z Zagrzebia otrzymali posłowie partii chłopskiej, jak również sekretariat tejże partii ze strony władz politycznych rozkaz udania się do Biadogrodu. Posłowie postanowili nie zastosować się do tego zlecenia, gdyż według ich zdania tylko przydział skupstwu upoważnia ich do wydawania takich rozporządzeń. Policja zagrzebska otrzymała polecenie opozdowania ubóstki chłowskiej „Zadruha Banka”, będącego instytucja finansującą partię Radicza, z powodu rzekomych nadużyć. Wszyscy ministrowie i politycy, których Radicza w swych mówach zaatakował, postanowili zaskarżyć go o obrazę honoru.

## Pamiętajcie o święcie 1 Maja!

## Człowiek z palcem na cynglu

Zanim powołano do wydania wyroku sądu Rzeczypospolitej zdołał osadzić sprawę Huberta Ignacego Lindego, osadził ją, wydał i wykonał wyrok — Trzmielowski, sierżant zawodowy wojsk polskich.

Sirżal oddany w tylną część głowy — oskarżonego w procesie o nadużycia w PKO zażyczył typowy powołania karnej życiową skromnym urzędniczym pocztowym, który po przez stanowiska ministra — napięty skarbu — potem pociąg i telegrafów, stanął na ciele wielkiej państwowej instytucji finansowej, zyskując sobie miano — z początku — jej „twórcy”, potem — głównego oskarżonego o szereg popełnionych w niej nadużyć.

Sierżant Trzmielowski, który oddaje się w ręce policji, miał sforsować swój czyn wyzyskaniem odczuciem praworządności i niesłuszną, wrażliwością etyczną, stanowi typowy akt człowieka społecznie niedorazumiejącego. Nie znaczy to oczywiście, by nie wiedział, co robi, lub by wina jego była przez to mniejsza.

Hubert Ignacy Linde został przez powołaną do tego przez społeczeństwo instytucję oskarżony o szereg poważnych nadużyć. Zanim jednak sąd zdołał wypełnić swoje zadanie do końca, — jeszcze przed wydaniem wyroku — stanął ponad sądem, ponad społeczeństwem, ponad prawem, człowiek z palcem na cynglu, który przywłaszczył sobie prawa sądu.

Człowiek z palcem na cynglu jest jednostką dla społeczeństwa bardzo groźną. Wymaga tego jednak interes publiczny, dobro ogółne, aby się go nie uległa! Nikt nas — głoszących słabe koniecz-

ność walki z nadużyciami! — nie posiadał o zamiar ochraniać tych, którzy te nadużycia popełniają. My jednak wolamy o wymiar sprawiedliwości, o sady — nie zaś o akty bezprawia, nie o wykonywanie samosądu!

Hubert Linde dopuścił się szeregu nadużyć na stanowisku prezesa PKO. Jako główny oskarżony stanął przed sądem, który miał mu wymierzyć sprawiedliwość. Jakobowicz inny bież wypadków, wbrew czynidlowi słobazny, wszystkim, co mogło naruszyć niezachodząca są, byłoby działaniem skierowanym przeciwko prawu i sprawiedliwości.

Sierżant Trzmielowski przesłuchiwał przez policję bezpośrednio po dokonaniu samosądu, miał powiedzieć o sobie: drugi Muraszko. Bardzo znamienne wyznanie! A więc — skoro się powoływał na jego imię — Muraszko w oczach zabójcy Huberta Lindego, nie jest zbrodniarzem, ale bohaterem... Kto nam wobec tego zarzeczy, że jutro jakiś dalszy człowiek z palcem na cynglu nie zechce o sobie powiedzieć: — niewiele nawet z akcentem dumy: — drugi Trzmielowski.

A więc — trzeci Muraszko...

Pierwszy Muraszko, ten, który to zamianował siebie sędzią i oprawcą Bądzkiego i Wieczorkiewicza, znalazł w słoczymym jakimś tradem moralnym społeczeństwie polskiem, wcale licznych i wcale znakomitych obrońców. Doszukiwano się w jego czynie jakichś usprawiedliwień, go podobie „patriotycznych”, jeżeli nie wystarczających do uwolnienia, to w każdym razie stanowiących okoliczności łagodzące. Być może, że również drugi Muraszko znajdzie swych apologetów. Jeżeli tak, to tem gorzej. Stosunki, w których są możliwe czyny tego rodzaju, są w najwyższym stopniu niezdrowe. Kraj, w którym ludzie z palcem na cynglu rodzą się jak gryzby po deszczu i budzą uczucia nie tylko wstrętu, ale i, uwielbienia, stoi u progu anarchii, jeżeli nawet nie jest jeszcze przed anarchią opowany.

Powinni to zrozumieć w pierwszym rzędzie ci, którzy w ślepych uporze i do ostatecznych granic posunętem egoizmem klasowym spychają państwo na dno nędzy i rozprężenia moralnego. Bezkarność, z jaką u nas uchodzą nadużycia możnych, względność, z jaką się traktuje przestępstwa popełnione przez ludzi wpływowych, prawie niepozbytna lekomyślność, z jaką się najwyższe sprawy stanowiąskie rozstrzyga drogą protekcji, czy bilecikowej protekcjalności, nie znakomity podkład, na którym jako odruchowa reakcja społeczna, rodzą się najłatwiej ludzie z palcem na cynglu... Nie tak nie podważa zasad praworządności, nie tak nie uwielbia poleć o sprawiedliwość, jak widok uchodzących bezkarne ładkaczy. Trad ten, toczący między organizm państwowy Polskę, rodzi ten drugi trad możny, który jako jedyny sposób walki z pierwszym, wskaza do reki chłodną stał brauninga... Ostatecznie bierze się świat „na muszkę” i połącznieniem cygla... „wymierza się sprawiedliwość”...

Nie mniejsza to winy zabójcy Huberta Lindego. Małże nam tylko te kręte i niezdrowe zakamarki myśli, z których — gdy w nie raz wejdziemy — wszystkie wyjścia prowadzą ku zbrodni. Linde był w oczach Trzmielowskiego możnym przestępcą. Sprawiedliwość bywa wobec możnych przestępstw wyrozumiała. Jeszcze krok — mniej nawet! — jeszcze tylko milimetryowy ruch wskazywał palcem leżącym na cynglu... a — „sprawiedliwość” stanie się zadość... Ten milimetryowy ruch został wykonany i to powinno być przestroga na przyszłość.

Przestroga dla tych, którzy stoiczą na szczytach „drabiny społecznej” wyrzuca do swoje stanowisko dla własnej korzyści, nie cofając się nawet przed zbrodnią kradzieży — i dla tych, którzy chcieliby widzieć dwo sprawiedliwość: okrutną dla małych, pociągająca dla wielkich złodziei.

Wiesław Wesołowski.

# Pracy i chleba!

## Zgromadzenie robotników krakowskich

W niedziele przedpołudniem odbyło się w Krakowie w sali teatru przy ul. Rakiejkiej pod przewodnictwem tow. senatora Miślołka i dra Kunickiego zgromadzenie ludowe, zwolane przez krakowską Radę Robotniczą GPS i Radę związków zawodowych.

### POTRZEBA NAM JEDNOŚCI I SOLIDARNOŚCI

Na trybunie stało tow. poseł Zygmunt Żuławski. Tow. Żuławski podkreślał ogromną różnicę między istotą bezrobocia w zachodniej Europie a w Polsce. Anglia bowiem i Niemcy mają przemysł, który musi wywozić — my zaś mamy olbrzymi rynek 30-milionowy, który może być napelony produkcją przemysłową. Tymczasem nie osiągamy obecnie nawet niskiego stanu naszego przedwojennego spożycia! W swem zaciętwieniu wyraża sobie burżuazja, że obecny kryzys zostanie zwołany w ten sposób, iż załogi fabryk nie będą pracować. Niezależnie od tego, przez wstrzymanie pracy ludzkiej, ale przez jak najszybsze jej forsowanie, aby pchnąć przesilenie i bezrobocie z martwego punktu.

Wszyscy zgadzają się, że by zdrowie gospodarki trzeba doprowadzić do dochodu i wydatków do równowagi. Jak jednak to uczynić? My żądamy, by podnieść świadczenia ze strony klas bogatych, by podnieść podatki bezpośrednie, a naprawdę zmniejszyć wydatki na wojsko i administrację. Nikt jednak nie przyjdzie i żaden świeży ani generalny podatek nie zostanie wywołany, jeśli klasa robotnicza sama nie znajdzie w sobie dość siły, by je udzielić. Nasz udział w rządzie był jednym wielkim pasmem obojętnej, i kilka razy potrafiłmy obronić skutecznie klasę robotniczą.

Żądamy, by rozpocząć natychmiast roboty publiczne, bo to ożywi całą przemysł. Obecnie prowadzi się walka o spełnienie tych żądań. Jeśli burżuazja nie wejdzie na tę jedyną rozsądną drogę, którą jej wskazujemy — ruinie rząd koalicyjny, bo burżuazja jest wprost niepojmowana w swych zapędach! Wtedy i walka nasza stanie się cięższą. Tow. Żuławski ostro i skutecznie rozprawia się z demagogią krzyżaków. Krzyżi warchołów są niekorzystne dla interesu klasy robotniczej, która musi być jednolita wobec swych wrogów. Pomocą dla bezrobotnych może być tylko realna, solidarna praca całej klasy robotniczej. CI, co nas krytykują, nie podają samą ani jednego wskazania. Niek zastanowił się każdy robotnik: czy od czasu, odkąd wystąpił prorocy i reformatorzy w rodzaju Drohnera i Rosenzweiga-Rözyckiego, jesteśmy dziś silniejsi, czy też mocniejsi byliśmy wtedy, gdy byliśmy silniejsi? Nie wolno jednak imże się szalać! Wierzący, że wszystko inne załatwi, widzieliśmy wtedy na drodze ostry i krwawy. Ale potrzebne nam tam będą nie lekomyślnie okrzyki „hurra!”, ale dyscyplina. Jeżeli klasa robotnicza w przededniu walki nie będzie zdyscyplinowana, to ta walka będzie przegrana. Trzeba nam jednolisto i solidarności, którąby była w stanie odeprzeć wszystkie zakusy burżuazji. (Gorące oklaski).

### REZOLUCJE

Następnie uchwalono rezolucje tow. Niedziałkowskiego i Haackera, które oświadczają:

1. Zgromadzenie protestu przeciwko dokonywaniu sankcji skarbu wyłączeniem kosztom klas pracujących i stwierdza, że przeciwko wszelkim projektom tego rodzaju klasa robotnicza wystąpi z całą stanowczością i siłą.

Zgromadzeni żądają uruchomienia pożytecznych robot publicznych w Krakowie dla zatrudnienia bezrobotnej ludności naszego miasta i domagają się niezwłocznego przeprowadzenia wyborów do samorządu na podstawie pięciopartyjnego prawa głosowania, by klasa robotnicza mogła wywierać wpływ bezpośredni na organizację robót samorządowych i na całą gospodarkę miejską.

2. Zgromadzeni stwierdzają, że zniszczenie samorządu w Krakowie dokonane dla samolubnych celów przez stronnictwa chrześcijańskie i narodowe demokracji odebrało ludności miasta w czasie najbardziej krytycznym możliwość normalnego wpływania na politykę komunalną wogóle, a w szczególności w stosunku do palących zagadnień zwalczania bezrobocia i drożyzny; zgromadzeni wzywają ZPPS do wstąpienia w Sejmie ustawie o roziągnięciu na Małopolskę dekretu rządu Morawieckiego w sprawie wyborów do samorządu miejskiego. Zgromadzeni żądają, aby najbardziej stanowczo do Tymczasowego Zarządu miejskiego, by wszelkimi siłami dążył do zatrudnienia bezrobotnych, których głód i niedza pchną do aktów rozpacz.

3. Po uchwaleniu powyższych rezolucji tow. dr. Kunicki zamknął zgromadzenie.

Powinny przegnieb tego zgromadzenia ustawało zaklić kilkanaście jednostek, które w tym celu

umyślnie przybyły na zgromadzenie z osławionym Albinem Rosenzweigiem na czele. Wykrzykiwały od czasu do czasu te osobniki podczas przemówień. Jednym z pośrów nich, który się szczególnie prowokują zachowywał, był niejaki Chodak, w którym rozpoznano śpiewaka policyjnego; mianowicie go Chodak, obecnie agitator komunistyczny, pełnił funkcję agenta policyjnego podczas strajku górników na Śląsku w r. 1923. Drugim razem wyrzucił się tych prowokatorów za kark ze zgromadzenia.

## UWAGI

### A więc mamy kata

Tego nam do szczęścia jeszcze brakowało. Zakończono się, że wojsko musi wykonywać wyroki śmierci, zamiast żebymy to robił sądownictwo, który przecież należy do tradycyjnych instytucji państwa burżuazyjnego. Ministerstwo sprawiedliwości wstrząsnęło się temi żądani i w chwili, poza wadomością publiczną, rozpisano konkurs, a mode nie rozpisano i wśród „godnych” wybrało „najdroższego”. Kart dostał nominację i już miał sposobność podpisać się swą sztuką: w sobotę powiła w Reszowie skazanego przez sąd doraźny Ignacego Stepana, mordercę swego krewnego Darczy. Wszyscy byli w porządku, Reszów miał sensację, kat miał nowy smokling i blade rekwizyty tylko — czy jest w porządku ustanowienie kata bez wiedzy Sejmu? Wszyscy i my także byliśmy przeciwni używaniu żołnierzy do czynności katowskich i poprzedni minister sprawiedliwości w Sejmie zapytał się, o k z tym fantem zrobić. Sejm nie odpowiedział i kat mimo to jest — Boimy się, żeby nie miał zbyt często roboty, bo samo istnienie jego wzmocnił czynność sądów doraźnych, które są takimiśmianym pretekstem jak kat. Nasz najwyższy skończył z jedną i drugą instytucją, niegodną nowoczesnego państwa. — Nie zmienić tego tak, o konieczności tego, przy wykonaniu swej „czynności urzędowej” nosi czarną maskę.

## Kańcech prasowy Naprzodu

Składam na fundusz prasowy „Naprzodu” zł. 60.

A. K.

Wezwany przez tow. Dr. Zygmunta Marka oraz Dr. Adama i Marię Müllerów składam 20 zł. na fundusz prasowy.

Dr. Jakób Broks.

Wezwany przez tow. Trybula składam na fundusz prasowy „Naprzodu” 5 zł. i proszę aby kol. Karol Schneider i Alojzy Wroblec złożyli tak samą kwotę i wyznaczili następująco.

Nargang Józef (Nowy Śącz).

Na wezwanie tow. Cicha składam na fundusz prasowy „Naprzodu” zł. 5 i proszę kolegów Scherera, Majera starszego asesora, Patera Stanisława asesora, Górkowskiego Józefa, Pachonia Franciszka kierownika kierownika podjęć do złożenia takiejże kwoty i wyznaczenia następująco.

Król Józef (Nowy Śącz).

Na wezwanie tow. Turskiego składam na fundusz prasowy „Naprzodu” 5 zł. Józef Jan (N. Śącz).

Na wezwanie tow. Fettera składam na fundusz prasowy „Naprzodu” 5 zł. i wyznaczam tow. Mańską Janę do złożenia takiej samej kwoty i wyznaczenia następująco.

Jarris Maciej (N. Śącz).

Na wezwanie tow. Fettera składam na fundusz prasowy „Naprzodu” 5 zł. wyznaczam tow. Marszałka Karola ze Starego Śączu do złożenia takiej samej kwoty i wyznaczenia następująco.

Król Józef (Nowy Śącz).

Wezwany przez ob. Jana Boguckiego składam na fundusz prasowy „Naprzodu” 5 zł.

Franc. Augustynowicz.

Wezwany składam na fundusz prasowy „Naprzodu” 5 zł. i wyznaczam tow. Lasotowicza Feliksa, Sykale Jana, Zalcza Władysława, Witkowskiego Michała, Fundanickiego Józefa do złożenia takiejże kwoty i wyznaczenia następująco.

Dutkiewicz Kazimierz (N. Śącz).

Na wezwanie tow. Mikury składam na fundusz prasowy „Naprzodu” 5 zł. i wyznaczam tow. Lasotowicza Feliksa, Sykale Jana, Zalcza Władysława, Witkowskiego Michała, Fundanickiego Józefa do złożenia takiejże kwoty i wyznaczenia następująco.

Anzel Kazimierz (N. Śącz).

Wezwany składam na fundusz prasowy 5 zł., równocześnie wzywam do złożenia takiej samej kwoty a mogą być i wyższe, co jest dopuszczalne kolegów: Włokowskiego Alojzego, Łopuzna Józefa i Milewskiego Franciszka i proszę o wyznaczenie następująco.

Zięba Józef (Nowy Śącz).

### SYTUACJA GOSPODARCZA W EUROPIE I DROGI WYJŚCIA Z KRYZYSU

Jako pierwszy referent przemawiał tow. poseł Mieczysław Niedziałkowski. Stwierdził on, że nasza katastrofa gospodarcza jest tylko częścią składową katastrofy gospodarczej w całej Europie. Nasze środki zaradcze na nią muszą więc być podobne do tych, jakie są stosowane w innych krajach. Niezbędne są międzynarodowe środki zaradcze. Kryzys obecny wywołala wielka wojna z lekomyślnym rozstrzelaniem bogactwa, oraz powolenną rabunkową gospodarką kapitalistyczną. — Anarchia na rynkach zbytu i walka konkurencyjna na całym świecie doprowadziła do choroby. Jest to śmiertelna choroba całego ustroju kapitalistycznego. W tej sytuacji pojawiają się trzy programy naprawy położenia.

W pierwszym programie kapitalistycznego, którego przedstawicielem jest u nas p. Zdzichowski, cały świat ma powrócić do tego, co było przed wojną; trzeba w tym celu obniżyć płace robotnicze, zredukować czas pracy i znieść ubezpieczenia społeczne. Drugi program — komunistyczny, jest niewyrażony i mglisty. Dawniej głosił komunizm, że rewolucja światowa nastąpi niezwłocznie. Ten program zbankrutował i został odrzucony przez międzynarodowe komunistyczne. Związek republik sowieckich stosuje dziś politykę NEPU, koncesji na kapitalizm zagraniczny. Trzeci program — Międzynarodowy socjalistyczny i zawodowy głosi, że trzeba tak zorganizować życie gospodarcze, aby przebieg do nowego ustroju był jak najmniej bolesny dla mas pracujących. Żądamy w tym celu kontroli państwowej i robotniczej nad całą produkcją przemysłową; przygotować ją na publiczną ankietę celem wykazania kosztów produkcji. Jedną z przyczyn katastrofy jest zupełna braku regulacji na rynkach. W drugim programie — w programie naszego programu jest, aby rynek zbytu dla wszystkich gałęzi przemysłu zostały międzynarodowo zorganizowane. Jest to możliwe tylko w formie międzynarodowej umowy. Liga narodów posiada zasadę zwolnienia międzynarodowej konferencji ekonomicznej celem osiągnięcia międzynarodowej umowy dla podziału rynków zbytu. Trzeci punkt naszego programu gospodarczego, to rozbrojenie. Pod naszym wysiłkiem obcięto w Polsce budżet wojskowy o przeszło 130 milionów, a chcemy go obciążyć jeszcze o dalsze 100 milionów z tego jedyną, aby obcięcie to nie objęło przemysłu wojennego, który daje robotnikom pracę. Kwestia rozbrojenia jest kwestią międzynarodową, chodzi bowiem o rozbrojenie ogólnieuropejskie. Ma się nią zająć międzynarodowa konferencja rozbrojeniowa, w której jednak Rosja odmawia udziału.

W Polsce mamy dwa programy gospodarcze: program wielkiego kapitalu i program socjalistyczny. Ostatnie miesiące naszego udziału w rządzie były jednym z wielkich wstrząsów. Wobec podjętego dla pracy i praw robotniczych. Wszędzie toczy się walka pomiędzy światem kapitalu i światem pracy, i w Polsce też mamy tylko jeden wybór: pomiędzy programem socjalistycznym a kapitalistycznym. Od tej walki nie potrafi się uchylić nikt, kto pragnie jakiegokolwiek rozstrzygnięcia. My wskazujemy jedyne wyjście z katastrofy — wyjście to ma na linie socjalizm (oklaski).

### W OBRONIE ZRUJNOWANEGO SAMORZĄDU

Tow. red. Haecker zreferował sprawę samorządu miasta Krakowa. Na kryzys gospodarczy, który pchnął klasę robotniczą na dno niedzy, złożył się cały zły system rządzenia w Polsce. Cały litozizm tego systemu rządzenia pokazuje sprawa niweczenia samorządu mińskiego w lipcu 1924 r. rozwił raz radę miasta Krakowa i odebrał miasto jego stary samorząd minister, którego nazwisko uległo w morzu niepamięci. Wszystkie sposoby przywrócenia samorządu miastu, jak roziągnięcie ustawy obowiązującej w b. Kongresowie na Kraków i Małopolskę, jak wybory na podstawie starej ordynacji wyborczej, jak mianowanie rady miejskiej na podstawie obowiązującego rozporządzenia Pol. Komisji Likwidacyjnej — odrzuca prawica, w czym pomagają jej także fakty chadeckie. „Rzeczpospolita” chadecka rzuca bezwzględnie pogdybi pod adresem robotników. Ruch robotniczy w Polsce nie boi się pogrzeb ze strony reakcji. Stanośmy się siłą, a siła nasza jest w solidarności i jednolitości. Mówca przekłada rezolucję (oklaski).



## Pozdrowienie od braci z za kordonu

Od zjazdu polskiej socjalistycznej partii robotniczej na Śląsku czechosłowackim otrzymaliśmy następujący telegram:

Cieszyn, 19 kwietnia.

Zjazd PPSR Śląska w Trzyczynie, po wysłuchaniu przedstawicieli PPS polski Czaplińskiego, serdecznie pozdrawia marksistyczną partię polską. W ciężkich warunkach czechosłowackich będziemy prowadzić dalej w duchu sławnej tradycji polskiego socjalizmu, w bratniej łączności z polską partią socjalistyczną Polski niepodległej. Za przesyłnym zjazdu: Bonczek, Korma.

## Z SALI SĄDOWEJ

— 0 —

Kraków, 20 kwietnia.

### NADUŻYCIA Z RENTAMI INWALIDZKIMI W IZBIE SKARBOWEJ W KRAKOWIE

W krakowskim sądzie okrojonym karnym rozpoczęła się wczoraj XI kadencja sądów przyszłych rozprawa o zbrodnie nadużycia władzy urzędowej. Na ławie oskarżonych zasiadli: Roman Werner (lat 28) urzędnik krakowskiej izby skarbowej, Kazimierz Michniewski (lat 25) również urzędnik izby, Edward Falk (lat 37) również urzędnik izby, Józef Irla (lat 47) rzecznik szkoły handlowej i Franciszek Wandor (lat 30) woźny. Wobec akt oskarżenia urzędnik Werner w czasie od maja do września 1924 r., jako urzędnik XI stołu w wydziale emerytur i rent w Izbie skarbowej w Krakowie, działając w porozumieniu z pozostałymi oskarżonymi wystawił bezprawnie szereg przekazów czekowych na różne kwoty należne inwalidom i spowodował przekazanie przez PKO tych kwot sobie, względnie współoskarżonym Michniewskiemu, Irla i Wandorowi. Oskarżony Falk urzędnik X stołu był Renowatorem i Michniewskiemu pomocnym w przeprowadzeniu w księgach tych nadużyć, popełnianych ze szkód dla inwalidów, względnie skarbu państwa. Ogólna szkodła wyrządzona oskarżonymi skutkiem tych machinacji, oblicza akt oskarżenia na 9.423 zł. 65 gr.

Oskarżeni zarówno w śledztwie jak i na wczorajszym rozprawie przyznali się do zarzucenych im nadużyć, podając jako przyczynę niedze. Rozprawa jest rozpięta na trzy dni.

Przewodniczącą sso. dr. Lisak, woźną sso. Warchołowski i sso. Wiśniewski oskarża prokurator Łaha, bronią adw. dr. J. Rosenzweig, adw. dr. Pelzing, adw. dr. Schwarzbart i adw. dr. Pelner.

## Ze sportu

**JUTRZENKA — WAWEL 2:0 (1:0).** Jutrzenka w rozgrywkach mistrzowskich naprawia tradycję swoją zasarganą opinie przez silnym współzwalczanie zwycięstwa tak rzadko sprzyjającego jej w zawodach towarzyskich. Wawel nie jest gorzej drużyną czego dowodem jego lekka przewaga do pauzy nad dosyć słabo grającą Jutrzenką, stół zupełnie bezstrasznie ataku i kompletna ignorancja umiejętności strzelalowej napastników tej twardej zasadzie jednemu, stanowiąc główną przeszkodę w uzyskaniu korzystnych wyników. Jutrzenka smutna wykorzystać ten błąd strzelając już w pierwszej połowie przez Hupperta pierwszą bramkę wywołującą niesłuszny protest. W drugiej części białoczerwani grali daleko lepiej, pozwalając sobie na ładne pociągnięcia i dobrze obmyślane ataki. Wawel również nie spoczął na laurach, gra jednak nerwowo i bezplanowo w linii ataku, przyczem Mellerowi nadarza się sposobność okazania brawury i doskonałej obrony dość często zagrożonej bramki. Nie pozostało też za nim Krumiolo zdobywca drugiej bramki, powracający do swej świetnej formy oraz Pizilec sen, wspólnie, jeden w nadzie, a drugi w pomocy wypełniający swoje zadanie wzorowo. Świątka nabytek w pomocy względnie ataku Bloch ujawnia pierwszorzędny talent techniczny i kombinacyjny. Ogółem zwycięstwo Jutrzenka z meczu na mecz zyskuje na sile i widocznej poprawie. Tosamże rzecz można o Wawelu, jeśli idzie o tylnie linie drużyny, w której na pierwszy plan wybił się obaj bracia Sechterszy i Nowak. Sedziwoła b. dobrze z Rutkowski.

**GRACOVIA — B. S. V 1:1.** Z niewiadomych powodów nie uznał p. Molkenier zupełnie zdalnego boiska za zdolne do rozgrywk mistrzowskich skutkiem czego rozegrano 70-minutowe mało interesujące zawody przyjaźnielskie. Okazało się znowu, że

Gracovia bez Kaluży, to tak samo jak orkiestra symfoniczna bez dyrygenta; chaos, rozróżnienie, brak myśli przewodniej. Fałszywe pociągnięcia, słowem wszystko tylko nie harmonia i celowość akcji tembardziej zaciemniona, że w tyle zabrakło głównej podpory, Ginia. Najlepiej wykorzystali brak kapelmistrza Sperling, który swym sztuczkami i „kłamaniem w miejscu” przypomniał Minowicza zafascynowanego „silniami”. Dobrze grał Nawrocki, strzeląc jedyne bramki. Błędnianie walczyli ambitnie i skutecznie, szczególnie bramkarz Folga i Pierfner, reszta również nieźle. Publiczność mimo złośliwego deszczu sporo.

**DALSZE WYNIKI.** Skutkiem złego stanu boiska nie odbyły się zawody Wisła — Makabi i inne. Spółkały się z sobą jedynie: Wisła rez. — Makabi rez. 3:0, ładna gra Wisły zwłaszcza po pauzie, dla której bramki zdobyli Włodek (2) i Zeleny. Polak Sietla 2:1, K. Dabio. Pogoń 3:4, Grunwald — Rakosi 5:0, Nadwiślanika — Skwina 3:0 (walk — over), Jurzenka rez. — Wawel rez. 3:0 (walk — over) skutkiem niejawienia się Wawelu.

**MECZ SZERMIERCZY CZECHOSŁOWACJA — POLSKA.** Czerzy zwyciężyła w stosunku 42:24, zaś we floretach wychodziła zwycięsko Polacy w stosunku 9:7. Powodem dwukrotnej przegranej nowego teamu jest stosunkowo niski poziom szermierki u nas, brak odpowiedniego nabytku oraz wślizgowego wycisku. M. Star.

**APISY DO SEKCIJ BOKSERSKIEJ RKS LĘGIA** przyjmują sekretariat codziennie od godz. 7:30 — 9 wiecz. Zebranie konstytuujące sekcji odbyło się we czwartek 22 bm. o godz. 7:30 przy ul. Batorego 5 oficynie.

## Z TEATRU

Teatr im. Słowackiego: „**DAR PORANKA**”, komedia w 3 aktach Gioacchina Forzano; przekład z włoskiego Józefa Jachimieckiego.

„Dar poranka” młodego autora włoskiego, Gioacchina Forzano, jest podobnie miła, pogodna, sielankowa komedia, jak „Dzień świt i noc” jego starszego kolegi Nicodemiego, rozgrywaną jako uduchowienie młodości. Zakończyła się w sobie wzajemnie od pierwszego wejścia Irla Karol de Flavi, który w nocy wszedł do apteki po aspirynę, i farmaceutka Lucyja Bianchi, która marzyła właśnie o spotkaniu w życiu jakiegoś brabiego z bajki... Noc próbna wypada tu ich obopólnemu zadowoleniu i z nadejściem poranka Irla przedstawia właścicieli apteki Lucyję jako swoją żonę i odwozi ją do swej matki jako narzeczoną. Autor „Dar poranka”, sprzecznie z przestrogą, która głosi Melisto w swojej słynnej serenadzie, zachca dzwonić do latowierności wobec kodanków. W dzisiejszych czasach nauka ta z pewnością nie pójdzie w las. Rozwiązanie w rzeczywistości nie zawsze będzie tak szczęśliwe jak w komedii...

Grana właściwie przez dwie osoby komedia ta wymaga dużej finezji od swoich wykonawców. P. Niewiarowicz i J. Koskoska sprostałi widowniemu zadaniu, jak przemiła para zakochanych. Z figur epizodycznych wyróżniają się p. Kosmoska jako aptekarzowa i p. Lelwica jako bardzo komiczny chociaż prawie że niemy typ. Ładna inscenizacja dla widowni uroczego wrażenia.

— 0 —

**Bagatel:** Włóczęd piosenki, humoru i tańca  
W piosence triumfował ulubieniec publiczności — Rentgen, formalnie zabijawczy przez szlachowców. Pani Kawebka jaśniała przepięknym stroju — perłami, diamentami. Głośno przed wojną, kompletnieowana nazwą warszawskiego słownika, ulubienica Warszawy, która się teraz przypomniała stółki wystąpił w teatrze operetkowym Niewiarowicz — w Krakowie odzuchła może pewną atmosferę obcości; naroma estradowymi pieśniami nie zdolała wywołać na widowni żywego echa. Może więcej zaprawiało słuchaczy jej misternie wybredną, jakby piosną, odmianą zabawnych opowiadań Ławiejskiego. Tanczone produkcje p. Śliwalskiej przynętnie bez wrażenia. Sama „Bagatel” przyrzeczyła publiczność krakowską do bardziej oryginalnych popisów w sferze tańca.

Zast.

## Adwokat Dr. Bronisław Feller

— w Krakowie —

przeniósł kancelarię adwokacką 405 do domu przy ulicy św. Jana Ł. 18, i 1.

## KRONIKA

Kraków, 20 kwietnia.

### Zorza północna

We środę 14 bm. o północy dostrzeżono na stać narodowego instytutu promieniowania na górce Eysynie w Biedskich przy nader przezroczystym niebie wspaniale zjawisko świetlane na północy, wznowzące się w postaci srebrzystej łuny na wysokości około 25 stopni nad poziom, a lukiem swym obejmującą przeszło 60 stopni widnokręgu. Od łuny tej strzalało w górę snopami światła nienajmniej niż jedenaście białych promieni, przyczem niektóre z nich sięgały trzydziestu kilku stopni wysokości. Pierwszy taki snop, całkiem odosobniony, zauważono już o godz. 20:30, ale była wątpliwość, czy nie jest to warunek jakiegoś wielkiej komety. Całe zjawisko stopniowo traciło na natężeniu tak, że o godz. 1 w nocy snopy świetlane przestały być widoczne. Była to niewątpliwie zorza północna, rzadka w takiej okolicy tak daleko na południu, a będąca w związku, podobnie jak poprzednie zorce tegoż rodzaju, ze wzmagającymi się w ostatnich miesiącach plamowłórczym na słońcu procesami. Na dwa dni przed tą zorzą widziano na Łysinie dwie duże plamy na tarczy słońca. W dniu 19 kwietnia znajdowała się na słońcu wielka rozlana grupa plam na południowej części tarczy słońca w pobliżu południka słońca, przedzielnego przez ziemię.

Czytelnikom ciekawym zobaczenia zjawiska północnych słońca naszego globu, doradzić należy zwracanie w tym roku uwagi na północne części nieba nocnego, gdyż zorza może się powtórzyć.

— 0 —

### Odnowienie wieży ratuszowej

Przepiękny i bieżący nabytek średniowiecznego budownictwa, wieża ratuszowa, fragment dawnego krakowskiego ratusza, wymaga dalszego gruntownego odnowienia. Zanim wieża spowodowała wiele przyczyn, z tych najniebezpieczniejsze częste pożary w dawnych wiekach, a nawet kilkakrotnie trzęsienia ziemi, dające się odczuwać w Krakowie.

W roku 1912 podjęte przez gminę m. Krakowa roboty restauracyjne wieży rozpoczęły zostały przedewszystkiem od ratowania przed zupełnym zniszczeniem najwięcej zagrożonych części budynku. Po uśmieszeniu starego zużytego żelaznego mechanizmu zegarowego uzupełniono wżądła nowym materiałem drzewnym, a po zerwaniu zniszczonego pokrycia dachu części wieży, pokryto go nową kładką główną i nową kładką boczna.

Przez uśmieszenie starych tarcz zegarowych odkryto za nimi okna o kamiennych, profilowanych obramowaniach, które postanowiono już nie zasłaniać pełnymi tarczami zegarowymi i w tym celu zaprojektowano wykonanie nowych żelazowych tarcz zegarowych.

Roboty były wyszczególnione, które pociągnęły za sobą wydatków około 80.000 koron przeprowadziła gmina m. Krakowa własnymi funduszami wsparcia ofiarnością Kasy oszczędności m. Krakowa, subwencją aust. Min. wznaw. i oświecenia.

Wychyła w roku 1924 w całości spowodowała zastanowienie robot około odnowienia wieży ratuszowej.

W ubiegłym roku przystąpiła gmina do robot około ustawienia wieży osobnego zegara, o co stale domagała się opinia publiczna. W tym celu wykonano nowy strop żelazo-betonowy, na którym na stanąć mechanizm zegara. Obecnie, jak już donosiliśmy, montuje się zegar na wieży.

Przezwane roboty około odnowienia wieży, będą podjęte na nowo.

Całość kosztów około odnowienia wieży ratuszowej wynosi 372.000 zł. W pierwszym okresie, t. j. w b. roku, było przeprowadzone te roboty, w których wykonano podkrywkę, zostało wżądami na zagrożone bezpieczeństwo publiczne — a obejmować one mają dokonanie robot około naprawy wżądła dachowego górnej części helmu itd. Koszt tych robot przedstawia się ogółem jako wydatki 85.000 zł.

Pomimo wszelkich trudności finansowych Zarząd miasta zmuszony był wstać do budżetu b. na dalsze roboty restauracji wieży 50.000 zł, co wobec zapotrzebowania wyżej wykazanego w kwocie 85.000 zł, okazuje się koniecznością powtórzenia zwrócenia się do min. W. R. i O. P. z prośbą o przyznanie gminie m. Krakowa 3 fundusów państwowych subwencji w kwocie 3.500 zł. W razie korzystnego załatwienia tej prośby roboty mogą być rozpoczęte z początkiem maja b. i tak porównanie, aby przed jesienią można je ukończyć.

— 0 —

## ROZPOWSZECHNIJCIE „NAPRZÓD”!

Z TEATRU IM. J. SŁOWACKIEGO. Dziś i w wszystkie następne dni tygodnia komedia Perzyna „Dar poranka” w przekładzie p. Zofii Jachimowicz. W przygotowaniu „Pani Chryzotyna” czyli





## KRAKOWSKI INFORMATOR ROBOTNICZY

Rada Robotnicza i Komitet Obwodowy  
P.F.S. Dunajewskiego 5, II. p., tel. 2314.  
Klasowa Związek Zawodowy, Dunajewskiego 5, III. p., telefon 1399, 2314.  
Związek Drukarzy, Rynek gł. 12.  
Centralny Związek górników, Aleja Krasiańskiego 16, tel. 4441. (Dom Górników)  
Związek Zawodowy Kolejarzy, ulica Warszawa 17, telefon 1486.  
Związek urzędników prywatnych, ul. Szachownia 9, I. p.  
Związek nauczycielstwa szkół powszechnych, Rynek główny 29, telefon 3360.  
Związek inwalidów woj., Podzamcze 30.  
Związek R. S. S. „Proletariat”, Podgórze, Lwowska 2, telefon 3401.  
Spółdzielnia związkowa prac. kolej. plac Matejki 8, telefon 2203.  
Uniwersytet Lndowy Aleja Krasiańskiego 16, telefon 4441.  
Inspektorat Pracy, Siemiradzkiego L. 16, telefon 2425.  
Okręgowy Urząd Górniczy, św. Jana 13, telefon 451.  
Wyższy Urząd Górniczy, Karmelicka 38, telefon 260.  
Sąd Przemysłowy, Kanonicza 22.  
Inspektorat Zakładu Ubezpieczeń robotników od wypadków, ulica Zielona L. 28.

Ekspozytura Zakładu Pensyjnego dla funkcjonariuszy, ulica Gertrudy L. 2, telefon 1588.  
Obwodowe Biuro Funduszu Bezrobocia, Krowoderska 5, Telefon 472.  
Państwowy Urząd Pośrednictwa Pracy, Krowoderska 5, Telefon 472.  
Urząd Rozjemczy do spraw najmu Plac W.W. Swiętych 3, Magistrat, oficyna.  
Muzeum Techniczne Przemysłowe, ul. Smolńska 9, telefon 1339.  
Okręgowy Związek Kas Chorych, Bato-  
rka 5, III. p., telefon 2204.  
Kasa Chor. w Krakowie, ul. Dunajewskiego 5, Tel. 182 i 4662.  
w Podgórze (Filja), Plac Ser-  
kowski 17, Telefon 450.  
Poradnia dla Chorych na oczy i dla dzieci, Kraków, Rynek Kleparaki 9, I. Telefon 1289.  
Ambulatorium dla Chorych, Kraków, ul. św. Wawrzyńca 5, Telefon 343.  
Miejski Urząd Zdrowia (Fizyk), Kra-  
ków, Magistrat, Telefon 373.  
Miejskie Zakłady Sanitarne, Prądnik  
Biały, Tel. 1075.  
Szpital św. Łazarza, biuro administracji, Kraków, Kopernika 17, Telefon 3466.

## KAPELUSZE męskie i damskie

przerabia na najświetlejsze fa-  
sony. Przyjmuje do farbowa-  
nia w różnych kolorach,  
oraz sprzedaje kapelusze  
męskich 407

## MAŁEC STANISŁAW Kraków, Rynek gł. L. 7

Unieważnia się zgubioną kwi-  
tencję wojskową na na-  
zwisko Eucha Franczaka,  
z Grobli, wydaną przez PKU.  
Kraków.

## Rowery

1 wszelkie części składowe  
do rowerów poleca najtaniej  
hurtownie i detalicznie. Skład  
maszyn do szycia i rowerów,  
Kraków, Zwierzyniecka 6.

Powiatowa Kasa chorych w Mielcu

## KONKURS

na posadę urzędnika rachunkowego  
z płacą w/g. XI. st. st.ż. urzędników państwowych.

Warunki:

6 klas szkoły średniej rządowej lub równorzę-  
dnej i egzamin z rachunkowości handlowej.  
Praktyka pożądana.

Termin wnoszenia podań do dnia 15 maja br.

Posada do objęcia z dniem 1 czerwca br.

Ołerty nie przyjęte pozostaną bez odpowiedzi.

Konkurs  
Krwawicz Eugeniusz

## Największy wybór

kapeluszy damskich

po cenach konkurencyjnych

u firmy 322

Jadwiga Cypes, Kraków, Poselska 20

## BILANS

Robotniczego Stowarzyszenia Spożywczego  
„Jedność” w Limanowej.

W dniu 31-go grudnia 1925 roku.

STAN CZYNNY: Gotówka w Kasie zł. 2.659 61.  
Towary zł. 21.114 51. Ruchomości zł. 464 41.  
Różni zł. 2.848 27. — STAN BIERNY: Udziały  
zł. 2.963 36. Rezerwy zł. 878 64. Oszczędności  
zł. 14.675 24. Różni zł. 8.358 37. Nadwyżka zł.  
210 99. Suma bilansu zł. 27.086 80. Członków  
281. Obrót zł. 124.758 23.

ZARZĄD.

## Inż. Tadeusz Łaszczyński

Kraków, ulica Grodzka L. 65

Montaż, elektroinstalacje, wykonywanie instalacji  
elektrycznych, słabych.

Montaż telegraficzny, wyrywanie klas, po-  
stawianie obwodów i powiązań.

Zamówienia z prowincji odwrotna.

# DRUKARNIA LUDOWA

SPÓŁKA ZAREJESTROWANA Z OGRANICZONĄ PORĘKĄ

W KRAKOWIE, DUNAJEWSKIEGO 5. TEL. 1310

WYKONYWA WSZELKIE ZAMÓWIENIA

W ZAKRES DUKARSTWA WCHODZĄCE

== SZYBKO I STARANNIE ==